

Szerk. az olvasóhoz

Ez a szám, hangsúlyozva, hogy csak ez a szám, s (remélhetőleg még) nem maga folyóirat, a magyar irodalom egy ritka hagyományát eleveníti fel, avagy – ha villanásnyi időre is – kapaszkodik a hagyományába. Bródy Sándor *Febér könyve* (1900) indította el ezt a minden bizonnyal oly sokféle kényszer szülte ötletet az útjára, majd Németh László *Tanúja* (1932–1936) folytatta és fejlesztette tovább. Mindketten két világ határán – a legbensőbb egzisztenciális magány és a közösség rádiuszainak metszéspontján – kiiktatva a társakat, a szellem közösségét, közvetlenül kívántak eljutni olvasóikhoz. (Az abszolút magányos naplót ír, bár ő is – bevallva vagy nem – számít közönségre.)

De elég (e szűk helyen) a mellébeszéléseiből: miért én? miért most? És mindebből adódóan – miért a *Múlt és Jövő* neve alatt?

„Micsoda balzaci” alapozást kívánna a magyarázat. (Szomorú Dezső hártás-sablonjával térve ki elegánsan e kézenfekvő feladat/munka elől.) S valóban, kötetekben lehetne magyarázni, mi vezetett el eddig a gesztusig. Benne a világ, a magyar és a magyar zsidó világ, sőt a *Múlt és Jövő* mikrovilágának analízisével, amelynek szűkülő tartományai rendre belemetszenének a szerkesztő (itt szerző is) életének legegyszisztenciálisabb (tehát a Kertész Imre-i esztétika szerint a leginkább az irodalomra tartozó) „magán” köreibe.

Helyettük: dokumentum. Az új század első évtizedének lenyomatai, amelyek fragmentumokban viselik magukon ama nagy robbanás felé csigázó mozgásokat – a legbensőbb körök vékonyodó tartományaiiban.

Még nem napló. Hanem az oly sok körön-mezsgyén sodródó-súrlódó-kúszó-közeledő fordulatra-robbanásokra figyelmeztető mutatóujj.

...

Az itt sorakzó különböző műfajú írások túlnyomó része természetszerűen itt jelenik meg először. Vagy: magyarul ez az első publikációjuk – a nyelven, amelyen íródtak, s amelyen jelentéstartalmuk a leggazdagabb. Erősen érződik rajtuk a nem magyar közönségnek magyarázó igény és szerkezet. Pontosabban: a küzdelem, hogy a kifejezés során két közönséghez szóljanak, illetve, hogy melyikhez elsődlegesen? Ugyanis a nem magyar közönséghez szóolás olyan hozadékokhoz juttat, amelyet jó lenne a magyarul értők és gondolkozók számára hasznosítani.

Más írások pedig, noha máshol is megjelentek, eredeti terjedelmükben és megformálásukban itt látnak először napvilágot. Az írások keletkezésének adatai – mert ez maga is egy történet, sőt: a maga változásaiban, s így ismétléseiben is: ez az igazi, az egyetlen történet – csillag alatt olvasható.

TARTALOMJEGYZÉK TABLE OF CONTENTS

Kőbányai János írásai Writings of János Kőbányai

- 2 Kertésznapló 2 (interjú)
Kertész Diary, Two (Interview)
- 10 1967 (kornovella)
1967 (period novella)
- 22 Hazatérés (Interjú Heller Ágnessel –
A második hét év, avagy kiegészítő interjú,
regényfejezet a *Bicikliző majom* újabb kiadásához)
Homecoming (Interview with Ágnes Heller –
the second seven years, or complementary
interview and additional book chapter to the
new edition of *Bicikliző majom*).
- 45 A Monarchia köldökzsinórján (*A magyar zsidó
értelmiség viszonya a Monarchiához* – Ignotus publicisztikája
a *Nyugatban*) (tanulmány)
Attached to the umbilical cord of the Monarchy
(*The Relationship of the Hungarian Intellectual Jewry with
the Monarchy* – The Essays of Ignotus in *Nyugat*) (study)
- 73 A kiszántott falusi zsidók hült helye (Kőbányai János)
The Cold Place Left Behind by the Expelled Jews
(János Kőbányai)
  - György Péter: Kőbányai gőgje megsértette
roma polgártársainkat
Péter György: Kőbányai's Arrogance
offended our Roma fellow citizens
  - Kőbányai János: „Köszönet” György Péternek
(publicisztika és vita)
János Kőbányai: „With Thanks” to Péter György
(essay and debate)
- 80 Régi-új antiszemitizmus Magyarországon
a második intifáda tükrében (esszé)
Old-New Antisemitism in Hungary in the Light of
the Second Intifada (essay)
- 90 Olvasónapló
Reader's Diary
  - A tiszaezlári regény / The Tiszaeszlár Novel
(Kövér György: *A tiszaezlári dráma* / György Kövér: *The
Tiszaeszlár Drama*)
  - Folyóirat-történet női nézetben / History of a Journal
from the Female Perspective
(Borgos Anna – Szilágyi Judit: *Nőírók és íróknők. Irodalmi és
női szerepek a Nyugatban* / Anna Borgos – Judit Szilágyi:
*Female Writers and Women Writers. Writerly and
Womanly Roles in Nyugat*)
  - Új ismeretek régi traumához / New Knowledge for
Old Traumas
(*Tanulmányok a holokausztról V.*, szerk: Randolph L.
Braham / *Studies on the Holocaust, V.*,
Randolph L. Braham, editor)
  - Író – filozófusi szerepben / A Writer in the Role
of Philosopher
(Konrád György: *Zsidókról* / György Konrád: *On Jews*)
- 97 Szív és test az apokalipszis közelségében (*Levél Izraelbe*)
Heart and Body in the Proximity of Apocalypsis (*Letter to Israel*)
- 101 Pap Károly feltámadása (monográfia-vázlat)
The Resurrection of Károly Pap (Outline of a Monograph)
- 122 A világ szíve és kirakata. 50 éves az Izrael Fesztivál (esszé)
The Heart and Display Window of the World:
The Israel Festival is Fifty Years Old (essay)
- 126 Figyelő
The Observer